

## U K R E P I I N P R E D P I S I

## Kako se izvajajo predpisi

## Nekatera opažanja iz Zrenjanina - Sveti potrošnikov in reorganizacija trgovine

Ceprav so v Zrenjaninu pozdravili uredbo o trgovini in njene določbe o potrošniških svetih pa kljub temu še pri nobeni trgovski organizaciji ni potrošniškega sveta. Ljudski odbor pa meni, da bodo trgovska podjetja na področju Zrenjanina že do konca leta imela potrošniške svete. Te dni bodo v Zrenjaninu končali prilagojevanje trgovske mreže potrebam komunalnega sistema in določbam uredbe o trgovini. Vsaka vaška komuna bo imela po eno trgovsko poslovalnico z večjim ali manjšim številom prodajalnic. Pri vsaki poslovalnici bodo formirali svet, ki bo dobil najširša pooblastila, kajti odbor meni, da bo ustanovitev sveta ugodno delovala na delo trgovskih podjetij. Po mnenju okrajnega odbora je v samem Zrenjaninu malo teže organizirati te organe zaradi velikega števila samostojnih poslovalnic in trgovskih podjetij. To formiranje svetov bo omogočeno, ko bodo spojili trgovske enote v manjše število trgovskih podjetij z nekaj prodajalnami. To spajanje podjetij in poslovalnic se izvaja v štirih skupinah po strokah, tako da nastala bolj ali manj centralizirana

trgovska podjetja, ki bodo imela tudi svoje svete.

Učinkovito likvidiranje določene vrste kriminala v trgovini ocenjujejo v Zrenjaninu kot prvo in neposredno prednost take organizacije.

Sicer so pa v Zrenjaninu izrazili željo za ustanovitev potrošniških svetov še prej, preden je to bilo z uredbo omogočeno. Zato pa je pričakovati, da se bodo ne le ljudski odbor, temveč tudi družbene organizacije, zlasti pa trgovinska zbornica, vestno zavzela za njihovo delo.

Postavlja se samo vprašanje ali je sploh bilo treba čakati na ustanovitev potrošniškega sveta. Posamezna trgovska podjetja prav gotovo ne bodo reorganizirana in bi pri njih sveti že lahko funkcionirali. Ni nujno, da vsa trgovska podjetja dobijo potrošniške svete naenkrat, čeprav bi to bilo dobro. Prav tako bi mogli dati pripombe k reorganizaciji trgovske mreže. Uredba ni bila izdana zato, da bi se trgovska mreža s kampanjo avtomatsko centralizirala, temveč zato, da se omogoči stalno in postopno prilagojevanje trgovskih podjetij in poslovalnic pogojem, ki jih postavlja uredba.

## 18 milijonov v skladu za pospeševanje kmetijstva

Z odtegnitvijo tridistotnega dela okrajnega letnega bruto produkta, je Zrenjanin dobil 18,5 milijona dinarjev za okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva. Ta sklad neposredno upravlja okrajni ljudski odbor. Mehanizem izkoriščanja sklada je tako napravljen, da se sredstva trošijo po vrsti, kakor prihajajo. Doslej je bilo tako poročeno okrog 6 milijonov dinarjev. Največji del tega predstavljala izplačila nagrad najboljšim pridelovalcem, ki so razstavili svoje pridelke na okrajni kmetijski razstavi. Razen tega so nabavili razne instrumente za postajo za umetno osemenjevanje.

Iz tega sklada bodo na podlagi načrta dali med letom pomoč živinorejski postaji za nabavo plemenske živine. Skupno s kmetijsko zadrugo bodo nabavili tudi nekaj kmetijskih strojev, ki jih bodo zadruga lahko uporabljale. Za nabavo semen ne bodo letos izkoristili sredstev iz sklada, ker bi morali za plačilo razlike med predpisano ceno semen in ceno, ki jo zahtevajo podjetja, porabiti vseh 18 milijonov din.

Okrajni ljudski odbor meni, da so ta sredstva nezadostna. Po petletnem planu kmetijske proizvodnje, bi bilo treba investirati v kmetijstvo okraja skoraj 2,5 milijarde din.

## Pravilniki o premijah

Od 30 večjih podjetij v Zrenjaninu je doslej najmanj 20 izdelalo pravilnike o premijah, toda v veljavo so stopili samo v dveh ali treh podjetjih. Nedavno so na iniciativo sindikata sklicali sestanek, na katerem so podrobneje pregledali izdelane pravilnike in razpravljali o težavah, ki onemogočajo njihovo izdelavo. Premije pojmujejo v večini podjetij kot pomembno sredstvo za dvig produktivnosti in povečanje proizvodnje. Razen nekaterih manjših podjetij živilske industrije (na primer pivovarna), kjer so bili zastoj vsi poskusi, da se najde metoda za določanje delovnih mest za priznavanje premij, so v vseh drugih podjetjih storili vsaj prve korake. Napravili so prve načrte in načrte, ki lahko služijo za podlago za nadaljnje delo pri uvajanju premije za preseganje aorm.

Izdelani pravilniki imajo dve vrste splošnih slabosti. Pri odrejanju delovnih mest za priznavanje premij so šli preveč v širino in s tem zmanjšali možnost pomembnejših premij. Samo manjše število podjetij je določilo do 10% premiranih delovnih mest. Po drugi strani pa so ponekod določili izplačilo premije prav za tisto delo, ki je dejansko redna dolžnost in ki je plačano. To se je najčeste primerilo pri administrativnem osebju, ki tudi sicer predstavlja v teh načrtih doberšen ali večidel premiranega osebja.

## Stanovanjska izgradnja

Denarni znesek sklada za stanovanjsko gradnjo, ki se dobi od dela najemnine, ne more v Zrenjaninu zadostiti potrebam, za katere je namenjen. Ta sklad

omogoča dejansko samo najnujnejša popravila na iztrošenih stanovanjskih poslopjih. Vseeno ima stanovanjska gradnja v Zrenjaninu zelo dinamično tempo. LO mestne občine nudi privatni stanovanjski gradnji podporo s tem, da daje proste stavbne parcele na dosmrtno brezplačno izkoriščanje vsem zainteresiranim osebam. Zaradi take pomoči zgradijo v Zrenjaninu privatne osebe letno okrog 200 stanovanj. Ljudski odbor vlaga v stanovanjsko gradnjo tudi svoja sredstva, ki jih dobi od prodaje hiš. Prihodnje leto bodo vložili 120 do 130 milijonov din, ki so jih dobili od prodaje hiš, v gradnjo nekaj stanovanjskih poslopjij z okrog 300 stanovanj.

Z. Mičič

## IZVAJANJE TARIFNIH PRAVILNIKOV

Tarifne pravilnike, ki so bili letos sprejeti, je bilo možno uporabljati šele s prvim dnevom naslednjega meseca po njihovem sprejetju in po sprejetju družbenega plana okraja oziroma mesta. Po predpisih o plačah velja, da je tarifni pravilnik sprejet, ko ga podpiše pooblaščen predstavnik delavskega sveta gospodarske organizacije, sindikata in ljudskega odbora.

Postopek v zvezi s sprejetjem tarifnega pravilnika je precej dolg. Načrt pravilnika pa je treba zelo podrobno obravnavati, zaradi važnosti, ki jo ima za gospodarsko organizacijo in širšo skupnost.

Zato se je v okrajih, zlasti pa v mestih in važnejših industrijskih središčih izdajanje tarifnega pravilnika zelo zavleklo. K temu je pripomoglo tudi popraviljanje in spravljanje pravilnika v sklad z doseženim sporazumom. Vendar pa so razlogi zakasnitve najčiste tehnične narave, ker so ljudski odbori

morali v kratkem času proučiti predloge tarifnih pravilnikov vseh gospodarskih organizacij.

To je pa privedlo do neizenačenosti. Tarifni pravilnik gospodarskih organizacij po večjih mestih so v zakasnitvi, medtem ko so tarifni pravilniki v okrajih in manjših krajih že stopili v veljavo. Ker se tarifnim pravilniki plače nekoliko povečujejo, pridejo tako tiste gospodarske organizacije, kjer tarifni pravilniki še niso sprejeti, v neugoden položaj napram drugim podjetjem, kjer so pravilniki že potrjeni.

Da bi temu odpravili in izenačili vse gospodarske organizacije, je zvezni izvršni svet izdal predpis, s katerim se dopolnjuje določba o časovni razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij. Na podlagi tega dopolnila se tarifni pravilnik, za leto 1955 lahko uporabljajo za nazaj od prvega dne naslednjega meseca, ko je ljudski odbor in sindikata organ dobil načrt tarifnega pravilnika na potrditev. To pa velja samo pod pogojem, da je bil do tistega dne sprejet družbeni plan okraja. O tem, ali se bo tarifni pravilnik lahko uporabljal za nazaj, odloča okrajni ljudski odbor. Ta lahko odloči o uporabi tarifnega pravilnika za nazaj najdalj od 1. maja 1955.

Treba je pripomniti, da se tudi za tisto obdobje, v katerem se uporablja tarifni pravilnik za nazaj, t. j. od prvega dne naslednjega meseca potem ko je bil izdelan, pa do njegovega podpisovanja, mora uporabljati v smislu končnega teksta, ne pa po načrtu, ki je bil dan v potrditev.

T. T.

## VSI DELAVCI IN USLUŽBENCI,

posebno pa

- člani delavskih svetov in upravnih odborov podjetij
- člani kmetijskih zadrug in njihovih odborov
- člani ljudskih odborov in svetov ter komisij v ljudskih odborih
- člani Zveze komunistov Jugoslavije, sindikalnih vodstev in aktivisti Socialistične zveze
- vodilni in drugi uslužbenci gospodarskih ustanov in podjetij, ljudskih odborov, zadrug, zbornic in združenj

NAJ BODO BRALCI

»NAŠA SKUPNOST«

Naročnina znaša za vse leto 250 din, za pol leta 125 din in do kraja tega leta 80 dinarjev. Posamezna številka stane 10 din. Naročajte se na naslov: Uprava »Naše skupnosti«, Ljubljana. Ul. Toneta Tomšiča 5/II, poštni predal 29, tekoči račun 60-KB-5-Ž-367 s posebno oznako »Za Našo skupnost«.

Dopisujte v »Našo skupnost« na naslov: Uredniški odbor in dopisništvo »Naše skupnosti« za Slovenijo, Ljubljana, Ulica Toneta Tomšiča 9/II, telefon 21-605.

## Proizvodnja električnih aparatov za gospodinjstvo bo še naraščala

Na področju proizvodov za investicijske potrebe je naša elektro-industrija svoj asortiment razvila zelo na široko. Tu di v pogledu konstruktivne zamisli, kakovosti izdelave in načina proizvodnje je dosegla sodobno raven. Le proizvodnja električnih aparatov za gospodinjstva je ostala glede asortimenta zelo revna in nesodobna, po načinu proizvodnje pa pretežno obrtniška. Razen nekaj posamič izdelanih prototipov, ki se iz leta v leto pojavljajo na sejnih, izložbah in v časopisnih stolpcih, se je proizvodnja električnih aparatov za gospodinjstvo omejila v glavnem na likalnike, električne grelce, štedilnike in bojlerje. Pa niti ta revni asortiment termičnih aparatov ni zadovoljil povpraševanja.

Do leta 1949 je proizvodnja električnih aparatov naraščala znatno hitreje kot pa celotna

elektro-industrija. To pa zaradi tega, ker so skoraj vse naše nove tovarne električnih naprav na začetku svojega dela uvrstile termične aparate v svoj proizvodni program. Če se upoštevamo, da ta proizvodnja ni naletela na večje tehnološke probleme, niti na probleme oskrbovanja s surovinami, tedaj je tak razvoj popolnoma razumljiv. Ta začetni vzpon sovpada torej z obdobjem priprav za resnejšo proizvodnjo, za proizvodnjo tehnološko bolj komplicirane opreme za elektrifikacijo in industrijo.

V naslednjem obdobju, ki se končuje z letom 1952, pa so naše tovarne celo opustile proizvodnjo aparatov za gospodinjstva. To je bilo takrat, ko so začele osvajat proizvodnjo bolj komplicirane električne opreme. Ekonomska blokada, med katero so bili vsi napori usmerjeni na proizvodnjo za ključne industrijske objekte, je ta pro-

ces še bolj pospešila. Proizvodnja termičnih aparatov se je v tem obdobju naglo zmanjšala.

Ko je elektro-industrijska proizvodnja v celoti po triletni stagnaciji začela znova rasti, je istočasno proizvodnja termičnih aparatov padla celo pod nivo v letu 1948. V zadnjem času, posebno pa od leta 1953 dalje, je ta proizvodnja znova oživela in je lani dosegla najvišjo raven. Letošnje leto raste še nadalje.

Ce upoštevamo dosedanje gibanje proizvodnje in okolnost, da tržišče ni zadostno oskrbljeno, lahko pričakujemo, da se bo v prihodnjem obdobju, posebno pa po dovrstitvi ključnih objektov, proizvodnja aparatov za gospodinjstvo še znatno razširila. Na osnovi do sedaj pridobljenih splošnih proizvodnih izkušenj ne bo prav nič težko doseči v tej proizvodnji tudi sodobno raven.